

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791.. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési penzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; helyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Felhívás!

E szaklap ez előtti (91.) számában közzétett felhívás kiegészítéséül, van szerencsénk a t. jogász-egyleti tag urakat a felől értesíteni, miként a folyó hó 19-én, azaz a jövő csütörtökön d. u. 3 órára hirdetett rendes gyűlésben Fekete Gábor urnak az Apáthi-féle váltótörvény tervezetre vonatkozó indítványán kívül tárgyalatni fog még jogtudor és kir. főügyési helyettes Székely József urnak az „Irthoni új börtönrendszer alkalmazása feletti véleményes indítványa is. — Előadó az indítványozó ur.

Tisztelettel kéretnek egyeletünk tagjai az e gyűlésen való szives megjelenésre.

M.-Vásárhely, 1874. november 17.

B. Apór Károly,
egyleti elnök.

Kuti Albert,
titkár.

M.-Vásárhely, 1874. nov. 16-án.

Azon visszahatásnak, melyet az alsóház többségének határozata a censuskérdésben az ország legtöbb részében keltett, egyik világos eredménye volt azon értekezlet, mely Tordamegye felső kerületének földbirtokosai által f. hó 8-án Szász-Régenben tartatott.

Ez értekezlet pártszínezet nélkül, a census kérdésével kapcsolatosan összes sérelmeink keserű kifakadásait tűzte tanácskozása tárgyává. Egy programot bocsátott ki, melyben, tekintve drága igazságszolgáltatásunk hiányait, bűnpereink megdöbbenő számát, a közigazgatás lazult állapotát, s főleg azon pénzügyi viszonyokat, melyszerint újabban is nagymérvű adóföllemelések szándékoltnak: reményvesztett hangon kiált segélyért és hívja föl a nemzetiség megvédésére az ország magyarságát. Föl tehát — végzik programjukat — alkossunk pártot, mely mindaddig, míg valamely magyarsági párt helyes belpolitikai és kiváltkép magyar nemzeti irányával megegyez, avval legjobb meggyőződése szerint egy célon halad; de kész szembeszállani és minden utógondolat nélkül megbuktatására törni mindazon miniszteriumoknak, melyek — mint a jelenbeni — szemök elől téveszték, hogy ők itt keleten a kultúra és különösen a magyar nemzetiségi harcizosai vezetésére vállalkoztak, midőn a bársonyszékek birtokába jöttek.

És alkossunk pártot, mely kiváltkép erdélyi érdekeink mellett merjen és tudjon lándzsát törni a képviselőházban, mely legszentebb érdekeinket a közelmúltban oly fönnhíjázó megvetéssel kezeli.

Ez értekezletben mindenesetre méltánylandó azon nemes gondolat, mely a helyzet kellemetlen viszonyait tisztán felfogni, s azt másokkal is megismertetni törekszik. De egy intézmény, egy er-

kölcsi testület, melynek correct célja nincs, esz-közei ismeretlenek, életerővel nem bír. A méltatlankodás hangja ezer ajkról lebbent már el, de az átalakulás és kezdet nehézségeit leküzdeni nem volt könnyű dolog. E programm írói tolmácsolták az általános érzületet, de céljokból hiányzik a határozottság. Egy fellobbanó tűzszikra, minden mélyebb hatás nélkül! Elősorolják azon sérelmeket, melyek mindenki előtt egyaránt ismeretesek a nélkül, hogy bár egy módozatot hoznának javaslatba a helyzet javítására; a nélkül, hogy egyetlen fővényszemet tennének az épület rongált falaira. Összes működésük nem egyéb, mint akaratkifejezés reális irány nélkül. Valóban óhaj tandó lenne, hogy az ilyenmü meddő tanácskozásokat határozott irányu tevékeny munkásság váltsa fel!

Az adóügyi bizotság.

A bizottság minden nap ülést tart, komolyan foly abban a munka, s nem tartjuk érdektelennek a munkálkodás folyamatát a „Ref.“ után rövidben közölni olvasóinkkal.

Nov. 11-én az adókezelési törvényjavaslat 26—36. §§-ait intézte el. A tanácskozás sulypontja a 32—36. §§-ban foglalt új jövedelemadóbevallási rendszerben fektűt, mely szerint minden megye községeit adócsoporthokra fogná föl osztani s e csoportok adófizetőinek gyűlésein tételnének meg az adóbevallások. A pénzügyminiszter azon reményt köti e csoportgyűlésekhez, hogy azok nyilvánosságának ereje s az adóköteles polgárok kölcsönös ellenőrködése utját fogja állani a jövedelem azon nagymérvű eltitkolásának, mely a jelenlegi tarthatatlan rendszer mellett a botrányosságig napirenden van. A bizottság, méltányolván a pénzügyminiszter indokait, elvben el is fogadta a csoportosítás eszméjét. Ghyczy maga, ki még szemlátomást a tegnapi tanácskozás eredményének kellemetlen benyomása alatt állott, feltűnőleg kevés részt vett az egész tanácskozásban.

November 12 kén az adókezelési törvényjavaslat egészen az 55-ik §-ig tárgyalatott. Élénkebb vita támadt főleg a községi adócsoporthok szervezetének részletes megállapítása, az adófelszólamlási bizottságoknak pénzügyigazgatóságok székhelyén, vagy megyénként felállítása, s az adókövető bizottságoknak a törvényjavaslat szerint megadandó azon jog fölött, hogy a jövedelem eltitkolásának megakadályozása céljából az adóköteleseket meg is eskethessék. A vitának érdekesb mozzanatait képezték Paczolaynak csaknem minden §. ellen intézett megtámadásai, s Kerkapoly azon megjegyzése, hogy a községi adócsoporthok fölállításától nem sokat vár, de elfogadta, mert a pénzügyminiszter sulyt fektet reá s reményeket köt hozzá; mire Ghyczy egész határozottan válaszolá, hogy tessék a bizottsági tagoknak saját meggyőződésük szerint eljárni, ő szintén a magáét követi, s nem szokott presiót gyakorolni senkire.

Nov. 13-án megbuktattatott Ghyczy ismételt ellenzése daczára — az adókezelési törvényjavaslat azon intézkedése, mely szerint, mint eddig, úgy ezután is a pénzügyigazgatóságnak székhelyén lennének alakítandók a jövedelemadó-fölszólamlási bizottságok, s elfogadtatott a Paczolay-Tisza-féle indítvány, hogy ily bizottságok minden megye székhelyén alakittassanak. Hasztalan adta elő a pénzügyminiszter, hogy ily módon a fölszólamlási eljárás aránytalanul költségesebb lenné, mert P. Erdélyben

az eddigi két bizottság helyett több mint husz fog napidijakat s fuvarbért igénybe venni; hasztalan hangsulyozá, hogy a megyénkénti bizottságokban érvényesülő megyei érdekek megrövidítését fogják eredményezni. A bizottságnak — Tisza, Paczolay, br. Simonyi, Szentagh, Mocsáry és Irányi urakból álló — többsége nemcsak a törvényjavaslat intézkedését, hanem még Kerkapoly és b. Sennyey azon közvetítő indítványát is elvetette, hogy a szükséghez képest két-két megyénként alakittassék egy bizottság, A megyénkénti fölszólamlási bizottságok hozzávetőleges számítás szerint mintegy 300,000 frtnyi kiadási többletet fognának okozni a pénzben amugy is bővelkedő államkincstárnak!

November 14-én a bizottság az adókezelési törvényjavaslat 87-dik §-áig haladott. Nagyérdekű vita folyt különösen azon, hazánk sajátos gazdasági viszonyai között nem csekély jelentőségű kérdés fölött, hogy vajjon — mint a törvényjavaslat tervező — minden évnegyed első napján váljanak-e esedékesekké az adók, vagy pedig azok havonkénti részletekben követeltessenek. A bizottság hosszas tanácskozás után elfogadta ugyan az évnegyedenkénti esedékességet, de utat nyitott a havonkénti adófizetés lehetőségének is, elfogadván Tisza Kálmán és Kerkapoly azon indítványát, hogy a ki az évnegyed minden havának végeig azon hóra eső adóját le nem fizette, az illető, évnegyedre 8 százalékos késedelmi kamatot fizet. (A törvényjavaslat eredeti szerkezetében megkövetelte e késedelmi kamatot mindazoktól, kik az évnegyed első havában az egész évnegyedre eső adójukat be nem fizették.) Egyik jellemző mozzanata volt a vitának az, hogy Kerkapoly kritizálgatván a törv.-javaslat valamelyik paragrafusát, Ghyczy azon megjegyzéssel válaszolt neki, hogy e §. szószerint a tervezetből van átvéve, melyet „a tisztelt képviselő úr pénzügyminiszter korában készített.“

Maros mellől 1874. aug. hóban.

A Bethlenianum fehérvár-n.-enyedi collegium nebutndsvírág.

(Folytatás.)

Hanem, már térjünk a végsőre, az 1849. évi jan. 8-iki nagy-enyedi pusztulásra. Ezt leírták: Szathmári Károly, b. Kemény Gábor és mások is. Újabbkori a mérénny, a hazának minden fia s a mivelt külföldnek minden jóra való, mivelt férfiak ismeri a rablást, tudomással bir az öldöklésekről, melyek Rabutin utódainak, a hatalom embereinek, akkorban, tudtukkal, ha nem is épen szemük láttára, a protestáns és szabadelvű Nagy-Enyed országos tekintélyre jutott, általában mivelt népén és tudományos férfain, meg a birodalom és az ország díszén, tudományban és szabadelvűségben zászlóvivő protestáns főiskolán, a társnemzetek által részint külfolyásra minden jobb érzelmeiket levetkezve, az emberi méltóságot elfelejtve orozva elkövetetett. Annyi bizonyos, hogy N.-Enyed nemes érzelmű lakosainak felerésze, férfiakban, nőkben és gyermekekben, orozva és biztosítások ellenére, minden védelemeszközöktől előbb megfosztva, vagy leöletett, vagy a rablógyilkosoktól futás által megmenekedve, elfagyás, rossz élelem és gunyátlanság miatt elpusztult; mivelt és miveltetlen rabló nem ismert nőt, nem aggot, nem gyermeket. Bizonyos az, hogy Enyed városának és lakosainak minden épületei, a nevelő- és tanuló-intézetek, a templomok kiraboltattak, mestersége-sen és erőszakolva is mind leégettettek, Enyed és vidéke magyarsága a traditionalis elvnek megfelelőleg a földszínéről eltöröltetett. Akárhányan voltak, a kik hívék, ellenfeleink pedig bizonyosnak tarták, hogy Nagy-Enyed és vidéke magyarsága, meg a nagy-enyedi főiskola csak

voltak és soha többé föl nem állíthatók. Csalódtak, valamint a Mindenható semmiből teremté a világot, úgy e város lakosai; kik szerteszélylyel az országban elszéledve valának, a hajótörésből kimenekedettek számban megkevesbedve; de erőben, kitartásban, bölcsességben és hazafias érzelemben megerősödve, tizszerezett erővel fogának Enyed újjáalakításához és újjáteremtéséhez a megterők. Kitartásuk, munkásságuk és nemes törekedésük megáldaték a Mindenható által siker- és czéltéréssel. Minden kormányi és külsegítség nélkül az absolut-hatalom húsz éves nyomása alatt Enyed semmivé lett, az üszkők, a rablás és a hazafiöldölés csak alig volt gyászos tanyája, egészen kiépült és nemzeti kormányunk, nemzeti önállóságunk létesültekor már teljes mostani erejében állott.

Tudományos és mivelt, meg szakfőrfiai népesedési arányához képest bizonyosan van annyi, ha nem több, mint Erdély akármely városának; van saját erején felállított és fenntartott kisdudóvója, felsőbb leánynevelő-intézete; van mind a négy ekleziának 2—3 és több osztályokból álló leány- és fiugyermek felekezeti iskolájuk; van kaszinó- és polgári olvasó-kör; van tűzoltó-intézete; van az iparosoknak és kereskedőknek minden más hazai városokban szokásos keblti társaságuk, testületük; folytonosan életben van a szépművészetek, mint különböző nemű muzsika, ének, rajz, írás stb. tanítása. Hogy gazdasági intézete és reáliskolája nincs, oka a kolozsvári centralizáció czéltalan szerelme, mely nemzeti önfenntartási érdek- és czélarányossággal szemben ez országgrészünk egyik tán legczéltalanabb helyére, Kolozsmonostorra és nem ide, a készen volt czélszerű épületekbe és olcsón följárlott fekvőkre telepíté; hanem alapítá a Kolozsmonostoron már is százezereket meghaladó összegekbe került országos gazdasági tanintézetet. Van e városban házi- és köz-, meg nyilvános multság annyi, a mennyi szükséges az itteni általánosan miveltnek nevezhető úri-, közép- és polgári osztályoknak szükséges és a mennyi megengedhető egy, a tudományok tanulásával és gyakorlásával az újabb rendszer szerint alant és fent, túllontúl elterhelt fiatal test- és léleknek hasznos és szükséges lehet; többet alig hiszem, hogy jóra való szülők és nemzetünknek erőteljes férfiakban fenntartását óhajtók és munkálók kívánnának.

Hogy Enyed városa intelligentiája, a kereskedők, iparosok s lehető vállalkozók, valamint a vidék birtokosai, a közép osztály és a honoratorok, egyáltalában fényes palotákat, ugynevezett nyílt házat és több napokra ter-

jedhető különböző nemű és czélzatu multságokat nem tartanak, hanem megelégednek a n.-enyedi collegium és derék tanárai kigunyolói által, nevetség tárgyává tenni kívánt „polgári erényeknek nyilvánosan és társaságokban is“ szerény gyakorlatával, tulajdonitom egyedül annak, hogy a nevezett minden osztályok úgy a mult, valamint a jelen kormány által az 1848/9. évekbeli pusztításuk és üldöztetésük után semmiben sem segítettve, a midőn a napról-napra terhesedő akárhányszor czéltalan államháztartási és községi terheket már-már nem bírják fedezni és azon kívül a megint önerejükre hagyott saját háztartási és családi neveltetésük költségeit és terheit véres veritékkel fedezni kell; nem marad fölösleges pénzük és vagyonuk czifrábnál czifrább multságokra, időtöltésekre s tán tivornyákra is, a melyeket különben e nép puritán erkölcei, vallásos és hazafias szigorú jellemével, valamint 1848-ig nem gyakorolt, úgy bizonyosan ezután is használatban és gyakorlatba venni nem fog. Tessék csak a kormánynak és az irányadóköroknak e nép sérelmei és háttérbe szorítására gondolni; tessék, mert ma-holnap elmulik ideje, itt és a vidéken nemzeti politikát tűzni; tessék a minden rendű állami és községi háztartási költségeket oda leapasztani, a hová a valódi nemzeti érdek parancsolja; tessék a főben és tagokban a már pár évektől fogva próbálgatott reformokat létesíteni, közgazgatási és igazságszolgáltatási könnyűséget, sebességet és áldozatkész munkásságot létesíteni és mindezek által a közterhek fedezésére eddig szükségelt roppant fizetendőket felére leapasztani; tessék tanácsadóinknak és vezetőinknek magukat feltöltaknak oda is törekedni, hogy e város és vidéke, valamint az Aranyos, Maros és Küküllők délnyugati, Tordán és Dicső-Szent-Mártonon lefelé szolgáló megyei, a csiki, udvarhelyi és háromszéki egész tájak olcsó és ne a birtokosokat koldusbotra juttató pénzhez juthassanak; földmivelésüket, iparukat a jövedelmezővé tehető számtalan vállalkozási alkalmakat, a magyar megyei és székelyföldön olcsó pénzzel létesíthessék. A mikor ezek elérve lesznek és különösen azok által, a kiknek érdekében „Rusticus“ a moralis összeműködést, hiányát és az utcák begyepesedését félti, bizonyosan Enyeden és vidékén lesznek szebnél szebb társaságok, nemes és honfias érzelmeket árasztó és beoltó időtöltések; hanem azt is jegyezzék meg maguknak az illető urak, hogy e városnak és vidékének hasonlatosan a nagy Széchenyihez, a haza és nemzetiség szeretete és védelme, megápolása és örökölt elve és csak az után következik drágalátos „énje“, s következőleg a lehető leg-

jobb esetben is csak annyit és akkor vigad, meg társalog, a mikor ideje van és magán-, meg közteendői megengedik, megkivánják. E város és vidéke jól tudja azt, hogy csak a helyesen végzett munka és teljesített kötelesség után szabad mulatni és kedélyes társaságokban részt venni; ezt tartják elvül családikörben, ezt kívánják követtetni szülöttjeik által, s következőleg semmi örömük s annyivalkevésbbé óhajtásuk nem teljesülne, ha szülöttjeik, tanulók, jogászaik és különösen papjaik Párisban, Berlinben, Bécsben, vagy tán Kolozsvártt is előbb tanulnák meg a nagy költekedést, erőnkön felüli czifrálkodást, machiavelismust, szemfényvesztést, haza- és nemzetiségnek saját érdekének kevesebbire becsülését, s elvégre előbb vennék gyakorlatba az aetheismust a reformált vallás tiszta tanainál.

(Folytatása köv.)

ÉRTESÍTÉS.

A maros-vásárhelyi jótékony nőegylet és a székelyföldi leány-árvaház javára 1874. nov. 8-kán — közösen — rendezett tombolajáték eredményéről.

Összes bevétel: 335 frt 16 kr. Összes kiadás: 95 forint 53 kr. Tiszta jövedelem: 239 frt 63 kr.

Ezen alkalomból becses ajándékaikkal következő urak, úrnők és leányiskolák gazdagították a tombolatárgyak számát:

Mlgos özv. Koronka Lászlóné 40 drb. saját kezű munkájával, a róm. kath. leányiskola növendékei 24, Melczér Jakab úr 20, Fogarasi Döméné 15, b. Radák Ádámné 6 usga 13, Schneider Józsefa úrasszony vezetése alatti leányiskola növendékei 12, Petri Jánosné vezetése alatti ev. ref. leányiskola növendékei 12, Szabó Róza k. a. 10, Wittich Mari és Gabriella k. a. 9, egy valaki 8, Imreh Sándorné 7, gr. Toldalagi Eszter 6, Tribusz Antalné 6, özv. Reich Károlyné 6, Jenei Albertné 5, Tolnay Lajosné 5, Dienst Ludmilla k. a. 5, Istvánffi Pálné 4, Sándor Jánosné 4, z. Knöpfier Mariczi k. a. 4, Bárdosi Jánosné 4, özv. Görög Józsefné 4, b. Konrad-scheim Lajosné 3, Bodolla Jánosné 3, Spech Berta 3, Borosnyai Pálné 3, gr. Teleki Louise 3, Lázár Luiza 3, dr. Scheitz Antalné 2, Filep Albertné 2, Nemes Józsefné 2, Tompa Ádámné 2, Lázár Jánosné 2, Petelei Jánosné 2, Soos Kálmánné 2, Vajda Linka 2, Lénárt Ilona k. a. 2, Petőfi Eliza k. a. 2, b. Konradscheim Oszkárné 1, Petelei Mimi k. a. 1, Lénárt Zsófi k. a. 1, Barabás

TÁRCZA.

Az időjósok.

Bernstein A. után.

Röviden kívánjuk itt ismertetni azon módokat, melyek eddig az időjárás kiszámítására s annak megjósolására használtattak.

Az aránylag legbiztosabb adatokat a légsúlymérő nyújtja. Ezen általában ismert eszköz, áll egy higanyval telt üvegesüdből, mely felül be van zárva, alól, lehajtott végén pedig nyitva. Ezen csőn több beosztás van, melyek mindegyike az időjárás minőségének feliratával van el látva; e feliratok: legfelül „igen száraz“, azután „állandó“, azután „szép idő“, végre „zivatar“, mely legalól van. A higany állását gyakran változtatja, s ezen állása szerint határoztatik meg az időjárás.

Helyes-e most már az, a mit a légsúlymérő mutat? s mit kell tudnunk ezen higanyról, mely az időjárást — állítólag — oly pontosan mutatja?

A tudomány erre így felel: az üvegesüdben levő higany állása azzal, a mit mi időjárásnak nevezünk, tulajdonképen semmi összeköttetésben sincs. Egyedül a légnyomás erősségét mutatja. Ha a légnyomás nagyobb, azaz: ha a légnyomás nagyobb, akkor a higany lejjebb száll. A légnyomás nem befolyás nélküli ugyan az időjárás képződésére, mert, mint tudjuk, a hidegebb légnyomásabb, s észak-keleti szelek hozzák el mihozzánk; a könnyebb, melegebb lég pedig délről és délkeletről jő.

És így a légsúlymérőben levő higany északkeleti szelek alkalmával magasabbra nyomatik a csőben, s ha délnyugati szelek támadnak, alatta újabban fog állani. Az északkeleti szelek továbbá, vagy felületesen átjönnek hozzánk s azért kevés nedvességet tartalmaznak; míg tehát ezek uralkodnak, hideg, száraz időjárásunk van. A délnyugati szelek pedig a tenger felől jövőn, sok vizpárát hoznak magukkal. A mi hidegebb vidékeinken már

most a vizpára lecsapódik s így a délnyugati szelek rendszeresen esőt hoznak, s ép ezért fejthető meg, hogy a légsúlymérő magas állásánál az idő tiszta s alacsony állás mellett esős.

De azért az eső és napsugár nem függnek egyedül a légnyomástól. A ki gyakrabban és figyelemmel kísérte a légsúlymérőt, tapasztalhatta, hogy az szép időt jelzett, míg künn erősen esett és megfordítva. Ennek azonban nem az eszköz az oka, hanem a ki készítette, s a higany különféle állásának, különféle elnevezéseket adott. Valóságban a légsúlymérő csak annyit tesz, a mennyire képes. Megmutatja, hogy a légnyomás nagyobb, vagy könnyebb lett-e, s így nyomása nagyobb, vagy csekélyebb. És így a légsúlymérő állásából csak általános következtetéseket vonhatunk az időjárásra nézve s legfeljebb azt állíthatjuk, hogy az rosszabbra fog fordulni, ha derült, szép idő mellett a higany, mely hosszabb időig magasan állott, egyszerre nagy mértékben leszál.

Kevésbbé pontosak az ugynevezett időjós-ló-házikók. E készülék egy kis házikóból áll, melyből szép időben egy férfi, vagy egy férfi és nő sétára mennek ki s rossz időben azonnal visszatérnek. Nem kell sokat bizonyítgatnunk, hogy olvasóink elhiggyék, miként e fababacskák az időjárás megjósolásához nem sokat értenek.

Mozgásuk, be- és kilépésük csak egy szálon függ, t. i. egy oly szálon, mely, ha kissé hosszabbodik, a bábót a házikóba húzza, s ha rövidül, kilépni engedi. E czéltól oly fonalat szokás használni, mely nedves levegőben megnyúlik, szárazban pedig kissé összehúzódik. S így, ha a levegő nedves, a báb behúzatik; ha száraz, kitolatik. E jós-házikó tehát azt mutatja, száraz-e, vagy nedves a lég?

A többi időjós-lások aztán még értéktelenebbek az elmondottaknál is, s biztosan állíthatni, hogy minden tudományos alapot nélkülöznek.

Igy például a naptárak időjós-lásai mivelt korunk szegényfoltja, s azok, kik azokat még mindig belenyomtatják a naptárakba, megérdemlik, hogy kinevetessenek. Nem tartozunk azok közé, kik mindenben a hatóságok beavatkozását akarják fölhívni; de megkivánnók mégis,

hogy ők járjanak e tekintetben elől, s a naptárak oly kiadóitól, kik a „száz éves naptár“ oktalanságait föltalálják a népnek, megtagadják azon naptári adatokat, melyeket adni szoktak.

Teljes joggal nyegleségnek nevezhetni azon időjós-intézményt is, mely például Berlinben jó ideig fennállott s mely az időjárást a bolygók futásából akarta kimagyarázni. Ebben a bolygók, a nap- és földhöz való helyzetükből, mint melegítő és hűsítő vetettek fel, s ebből jósolták meg azután, hogy hány fok meleg lesz a nap fölkeltekor s lenyugtakor az év minden napján.

Ha ezen jós-lási módot komolyan vizsgáljuk, tapasztalni fogjuk, hogy az teljesen hibás.

Bizonyos az, hogy Berlinre nézve a bolygók helyzete épen olyan, mint Budapestre nézve; ha van a bolygóknak meleget, vagy hideget előidéző helyzetök, akkor ezen hatás Berlinben és Budapesten ugyanaz. Ez pedig nincs úgy. Budapesten gyakran hideg az idő, míg Berlinben meleg, s viszont. S általában a bolygók helyzete melegítő, vagy hűsítő hatásának — ha ilyen léteznék — az egész földön észrevehetőnek kellene lennie, ez pedig szintén nem áll. Sőt ellenkezőleg megtörténik, hogy midőn valamely vidéken hideg lég áramlik keresztül, akkor másokon meleg szelek uralkodnak. Majdnem szilárdul álló szabály az, hogy: ha Európában hideg a tél, Amerikában meleg, s viszont az európai meleg tél Amerikában hideget okoz. Ha az ily időjós-lást közelebbről vizsgáljuk, azon gondolatra jövünk, hogy az ily jós-lás úgy vitetik végbe, miként minden napnak közép hőmérséke vetetik fel, s azután ebből, találmokra, egy-két fokkal több, vagy kevesebb jósoltatik meg. Ez azután hónapokonként vagy 15-ször teljesedik is. Rendkívüli tudósításokra pedig, melyek többnyire nem teljesülnek, a hírek oly vidéken gyűjtetnek, a hol vizsgálatok valóban tetettek, s mivel meglehet, hogy pl. Memelben, vagy Danzigban, vagy Schlesvigben, vagy másutt volt rendkívüli időben dér, akkor a számításnak a vizsgálattal okvetlenül össze kell vágnia.

K ü l f ö l d.

Nina k. a. 1, Lázár Róza k. a. 1, Lázár Gizella k. a. 1 darab. Összesen 263 darabot.

A többi kisorsolt tárgyak a fennevezett kiadási összegből vásároltattak.

Pénzbeli ajándékok, felülfizetések: Gr. Lázár Mórné és gr. Lázár Jenőné együttesen: 3 frtot. Dézsi A. Farkasné 2 db. jegyért: 2 frtot, így felül: 1 frt 60 krt.

Egy db. jegyért 1 frtot adtak: Szász Róbert, Sándor János, gr. Toldalagi Mihály, Tolnay Lajos, Filep Albert, Bodolla János, Gyárfás József, Gyárfás László és P. urak.

Két db. jegyért 1 frtot adtak: Istvánfi Pál, Szent-Iványi Kálmán, Cserey Jánosné, gróf Toldalagi Eszter, Máriaffi Albertné, Petki Ferenczné és Kerekes Sámuel. Összes felülfizetés teszen: 15 frtot.

Gyertyabeli ajándékokat adtak: Fogarasi Döme úr 5 fontot, gróf Toldalagi Viktorné 2, Filep Albertné 2, Petelei Jánosné 2, Petelei Mimi k. a. 2, Erdélyi Lajos 2, egy valaki 2, Zsombori és Péterfi urak 1 fontot. — Összesen: 20 font.

Midőn a nő-egylet igazgató-választmánya, maga részéről — mint kit a tiszta jevedelem felerésze illet — e szép eredményről a t. cz. nagy érdemű közönséget értesíteni siet; egyuttal el nem mulaszthatja mindazon áldozatra kész urak és úrnőknek, kik nagybecsű ajándékaikkal a tombolajáték tárgyait gazdagítani sziveskedtek, őszinte köszönetét kifejezni; nemkülönben az azt rendező bizottság elnöke: Borosnyai Pálné úrnőnek és a többi fáradságtalan rendező tagoknak, kik nem kíméltek semmi fáradságot csak hogy a sikert annál fényesebbé tegyék.

Ugyazintén elismerő köszönetét fejezi ki t. Pongrácz József úrnak és zenekarának, kik egy a tombola megnyitásakor, mint az azt követő (rögtönzött) táncmulatság alkalmából, minden díj nélkül — csak is az ügy iránti részvétből — közreműködni szivesek voltak.

Valóban csak is ily általános meleg részvét segítségével volt lehetséges e szép eredményt elérhetni.

Fogadják érte — szegényeink nevében — legáltalánosabb forró köszönetünket.

A maros-vásárhelyi jótékony nőegylet igazgató-választmánya megbízásából.

Maros-Vásárhelyt, 1874. nov. 15.

Gr. Toldalagi Eszter, Szilágyi Miklósné,
n. e. elnök. titkár.

Interpellatio rendőrségünkhez.

1. Van-e tudomása a tisztelt rendőrségnek arról, hogy közelebbről városunkban két nevezetesebb betörési tolvajság történt, s van-e számdéka azon biztosító intézkedések megtételére, melyek az ily bűntények elkövetését lehetőleg akadályozzák, s ha igen, minő irányban teszi meg az előleges lépéseket?

2. Van-e tudomása arról, hogy e városban több tárgyak magán kisorsolása céljából bizonyos összeget egy pár egyén begyűjtött, s a kisorsolási napot önkényűleg bizonytalan időre elhalasztván, a mély hallgatás leple alatt mosolyognak a rászédett publicumra? s ha van, szándékszik-e az ezek feletti felügyeletet jövőre nézve szigorúabban gyakorolni s az illetőket a kötelezettség teljesítésére szorítani?

E kérdésekre a feleletet nem annyira szóval és írásban, mint erőlyes tettekben várjuk el. Szeretnők tudni azt, van-e cseléd-rendőrségünk? Az egész előleges intézkedés ezen alapszik. Itt boldognak, boldogtalanoknak menhelye van; itt nem kérdik hová való, hogy hívják, mi a foglalkozása? A vándor koborlónak szabad járása van, élelmének tiltott úton megszerzését az elmulasztott rendőri felügyelet elősegíti; az eltűrt koldulás czime alatt kikémlelik a helyet s a nappal adott kenyérfalatokért éjjel meglopják a jószívűséget.

Aztán az apró kihágások száz meg száz nemei harapóznak el; de, hogy is ne, a rendőrségnek semmi tekintélye; a kezökbe adott hatalom erőtelen fegyver, a társadalmi zűrzavar napról-napra nő, a rendet már csak képzeleti eszmének tartjuk. S mindennek oka a helyes és önálló munkafelosztás hiányában rejlik. Erélyről szó sem lehet. E laza állapotban mielőbb segíteni kell. Komolyan hívjuk fel a rendőrséget az erőlyes működésre, s egyszerűsággal figyelmébe ajánljuk a városi köztörvényhatóságnak is azt, hogy az a nép, melynek nagy része, véres veritékével törleszti nagy adóilletékét, ha képtelen is eltűrni azt, hogy szemetes utcákon, halvány világítás mellett járjon, bérkocsisok zsarolásának legyen kitéve s álmátlanokdjék utcái vigadók lármája miatt; de azt mindenestre jogosan megvárhatja, hogy személyes és vagyona a legerélyesebb intézkedések által biztosíttassék.

— * —

A legérdekesebb napir hír Arnim gróf elfogatásának újabb elrendelése. A tényleges elfogadás ugyan abban maradt, mivel az orvosok a börtönbehurczoltatás ellen nyilatkoztak, de a gróf saját szállásán rendőri közegek által vétetett körül, míg e hó 14-ről jött legújabb hírek szerint a berlini városi törvényszék rendelete a fogságot megszüntette, azonban a gróf orvosilag constatált beteges állapota daczára köteleztetett, miszerint lakását a kihallgatási határnapig el ne hagyja. Ezen újabb intézkedések okai biztosan nincsenek tudva; majd az a hír, hogy újabb nyomós körülmények merültek fel ellene; majd az mondatik, hogy a kérdéses okiratok tartalmát idegen személyekkel közölte, legyen azonban az újabb elfogadás elrendelésének bármely oka, miután az újabb elfogadás is ugyanazon törv.-cikkek által indokoltatik, mint a korábbi, s miután cautióval szemben egyszerre szabadon bocsáttatott, a dolgok természetes rendje szerint az újabb elfogadás elrendelését, a rendes körülmények között érteni nem lehet.

Franciaországból lényeges hírek nincsenek. A kormány terveiről nagyon kevés van tudva. De Wille-neuve-Bargemont praefect leköszönt s helye Decrais által fog betölteni, kinek helyére Farrand Calvadosi praefect fog küldetni. Calvadosi praefectté pedig Gfr de Penthenis van kinézve.

De Cumont közoktatásügyi miniszter a protestáns consistoriumok 42 tagu küldöttségét fogadta.

A toursi érsek, Frachand, tüdőgyulladásban meghalt. Az iruni ostrom, újabb hírek szerint, megszüntetett. A Carlisták visszavonultak.

Gladstone röpirata az ultramontanizmus ellen már feleletet idézett elő, mely a harcznak csak előzményül tekinthető. Az első, ki szót emelt az ellenzék vezére ellen, Dr. Manning westminsteri érsek. Manning legalább Gladstonnak azon állítása ellen fordult, hogy a katolikusok csak egy jó állampolgárok, ha nem engednek magukra a specificus ultramontan tanok által nagy befolyást gyakoroltatni; s erre azzal felelt, hogy a katolikusok nem a róm. kath. egyház tanai daczára, hanem épen ezen tanok folytán jó állampolgárok.

Hirrovat.

— Felszólítás. Azon t. igazgató-, rendes- és pártoló-tagok, kik a maros-vásárhelyi jótékony nőegyletnek fizetendő évi részvénydíjjaikkal 1873. és 1874. évekből hátralékban vannak, tisztelettel felszólíttatnak, hogy részvénydíjjaikat 1. év decz. hó 1-ig egyleti pénztárnok tek. Fenyő István úrnál befizetni sziveskedjenek. A maros-vásárhelyi jótékony nőegylet igazgató-választmányának 1874. nov. 14-én tartott gyűlése határozatából. — Gróf Toldalagi Eszter, n. e. elnök. Szilágyi Miklósné, titkár.

— Mult hóten városunkban két nagyobb betöréses tolvajlás történt, egyik özv. Lénárt Károlyné, másik Izmael piaczori kereskedő kárára követtetett el; utóbbi helyen a kéményen át történt a boltbai betörés, honnan a pénztárból 2000 frtnyi pénzkészlet oroztatott el; mindkettő, úgy hisszük, elég intő példa arra, miként nem ártana már végre elavult éjji rendőrségünket is kevésé regenerálni.

— Sipos Ferencz, városunk társas köreiből is jól ismert vajai birtokos, tegnap tartá esküvőjét csibai Nagy Róza kisasszonnyal. Tartós boldogságot kívánunk mindkettőjüknek.

— Gr. Bethlen Camilló n.-teremi kertjében több faj gyümölcsfa eladó. Az errőli jegyzék igen helyesen nem ölel feles számos fajtát, de a közlöttek valóságáról jól áll s az árak mérsékeltek; a megrendelések udvari kertész: Brázdilik Antalhoz intézendők.

— A Kisfaludnál Gy.-Fehérvár közelében levő lőpormalom e hó 11-kén délután 3 óraker légből röpült. A malom majdnem egészen összezúzatott s a megmaradt rész leégett. Három munkás meghalt, három pedig súlyosan megsebesült.

— Városunknak kétségtelenül legidősebb tagját kísértük e hó 16-kán örök nyugalomra a 101 éves kort ért özv. Pungur Mihályné Nagy Katalint. Az egész századot átél agnő temetése nagy részvét mellett ment végbe.

— Egy hét óta csaknem májusi időjárásnak örvendünk; a lég éjjel is enyhe, a reggelek kellemesek s nappal csak oly forrón süt a nap, mint nyár derekán; a kedvező időt sietnek is gazdáink fölhasználni; az őszi vetések egy része a tartós szárazság miatt csak most kerül földbe.

— Becker és társairól, a híres florenczi négyesről, elragadtatással írunk a lapok; közelebbről a „M.-Ország és Nagyvilág“ a híres művészek arcképeit is közölte; f. hó 16-kán Kolozsvártt szerepeltek és arattak babért a művészek, kik, hogy a székely fővárost is meglátogassák, nagyon óhajtottuk volna.

* Mult vasárnap halesély volt a „Fehér galamb“-hoz czimzett vendéglőben. Az ételek ellen panasz nem lehetett (az italok? az már más kérdés) s leszámítva egy kis intermezzót, a zenével egybekötött estély elég kedélyes hangulatban telt el.

* A torokfájdalmak még sok helyen uralkodnak.

— A m. k. belügyminiszterium körendelést bocsátott ki az iránt, hogy ezentul a hatóságok minden magyar nyelven szövegezett s lajthántuli hatóságokhoz intézendő átirataikat az ő felsége személye körüli m. k. miniszteriumhoz terjeszteni tartoznak. E rendeletre ama számos főnakadás adott alkalmat, melyet az ily magyar nyelvű ügyiratok az által okoztak, hogy — a mi különösen a kisebb lajthántuli helyeken történt — a lajthántul a magyar nyelvhez értők eltűnő kis számban lévén, ily ügyek elintézése jó időre függőben maradt. A fővárosnál is egész új rendszert fog e miniszteri rendelet inauguralni, a mennyiben Budapest hatósága egyesítése óta a törvény kötelező erejénél fogva mindeddig magyarul levelezett bármely lajthántuli hatósággal, s csak az utóbbiak kérelmére mellékelt utólagosan német fordításokat.

— Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük a t. működő-társulatokat, hogy szindarabok lemasoltatását, díszletek, jelmezek, szinpadí ékszerek, festékek; szóval: minden szinpadí cikkek beszerzését legnagyobb készséggel, jutányosan és gyorsan eszközöljük. — Az első magyar színházi ügynökség. (Budapesten, vasutca 17. sz.)

— Egy varázsló hagyatéka. A pozsonymegyei Bur-Szentgyörgyön a mult hó végén egy Jakabovics nevű paraszt halt meg, kit a köznép szemfényvesztései és zsebmetszései miatt „zsihadelnik“ névvel bélyegzett meg. Még a régi időkben és a Bach korszakban is gyakran látták a börtönöket, s mint mondják 1000 botütésnél több száradt rajta. Halála után meztelen testén egy nagy kítőmött kigyót találtak, melyet belül oly sodronykészülékkel látott el, melynek segítségével úgy mozgathatta, mintha eleven volt volna. Legalább a parasztnép a kigyót elevennek tartotta. Két ládát is találtak halála után, melyekben mindenféle boszorkánysági szerszámok, de oly dolgok is voltak, melyek arról tanuskodnak, hogy a meghalt nem mindig várakozott a sötét szellemek segítségére mert holmi feszítő vasak, álkulcsok s más efélék is kellettek neki. Még Wertheim-szekerényekhez való kulcsokat is találtak hagyatéka között. A malaczkai szolgabíró rendeletére a pinczében is ásáshoz fogtak, s a pozsonyvidéki lapok hallomása szerint emberi csontvázakat is találtak.

— A czimbalomról. Megjelent az első magyar elméleti s gyakorlati czimbalomiskola. Szerkesztő és kiadta Schunda V. J. A munka két részre oszlik. Az első a zene általános elemei részével foglalkozik, magában foglalván a hangjegysimét, mely után a czimbalom hangrendszerének ismertetése következik. A czimbalom, mint kiváltképen magyar zenészetű hangszer, megérdemli a vele való foglalkozást. E hangszer azóta nyert jelentőségben, mióta Erkel Ferencznek sikerült operáiban úgy érvényesítteti, hogy annak gyakorlati alkalmazhatóságát és zenekari hatását nem igen tagadhatják el. Mosonyi Mihály már 1860-ban kiemelte e hangszer előnyeit. A czimbalom, mely eddig a népzenezésekre volt utalva, most alaposan is tanulmányozható lesz.

— A magyar tud. akadémiá 1-ső (nyelv- és széptudományi) osztálya e hó 16-án délután 5 óraker ülést tart, melynek tárgyai a következők: I. Szász Károly r. t. „Goethe lyrai költeményeiről;“ II. Hunfalvy Pál r. t. „Jelentés az orientalistáknak f. évi szeptember havában Londonban tartott nemzetközi gyűléséről;“ III. Budenz József r. t. „Jelentés az insbruki philologia gyűléséről.“

* A királyi tekintetes törvényszékek és járásbíróságok becses figyelmét fölhívjuk Imreh Sándor helyi ref. főtanodai nyomdásznak mai számunkban megjelent hirdetményére.

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874-dik évi nov. 16-án és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő

I. Tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. b. által.

Jánosch J. Schirkányer L. e. tulajdon, Godel O. Godel L. e. számadás, Spanek A. Spanek J. e. élélme-

zés, Connerth J. Connert Fr. ingóságok, Hihn J. Schieb T. e. atyaság elismerés, Veinstoch N. Andacs M. s t. e. som. vh., Zorr A. s t. Zorr A. e. kártérítés, Gutt J. Lázár Tik s t. e. kártérítés, Sattler J. Sigmond Gy. e. kártérítés iránti perük.

Ferencz Károly k. t. r. b. által.

Székely István Florián János e. 200 frt, Székely István Florián János e. 200 frt, Lobstein Antal Lévi A. F. e. som. vh., Vallerstein Bernát Márton István e. 82 frt. Höhn Mária Csűrös Antal e. 200 frt, gr. Lázár Eszter Bartalis Ignác e. som. vh., Takács Susa Pintye Juon s t. e. 258 frt, Molnár Frigyes Jó Borbára e. szerződés teljesítése, Burza Nömi Krampf György ellen som. vh. Ombuz közséje Mikes János e. som. vh., Mark Anikó Hujecz Avram e. hozományi javak, Zachariás Eliza Ziegler Mihály e. 151 frt iránti perük.

Csergedi János k. t. r. b. által.

Resororiu Dumitru Dimonia Vaszilie e. zárlat, Kozma George nehezék pénzalap e. igényper, Timoftei Pantilimon Timoftei Vaszi e. okmány, Miku Paraskiva Miku Mária e. fekvők, Medeánu Juon Medeánu Todor e. tulajdonjog, Petreuntiu Mária Cotatiu George e. végrendelet, Grava Ghiutiú Petrás Juon e. hagyaték, a kir. kincstár Rosenberger Bernád s t. e. 8961 22 1/2 kr, Nuridsán Márton Eiser Gyögy e. kártérítés iránti perük.

Dr. Endes Gábor k. t. r. b. által.

Singer s Neuvirh czég Stein s Melczér czég ellen 376 frt, Körös község Pake község e. egyezmény kiigazítása, Huprich vajda György Huprich Vajda Mátyás e. fekvők, — Kondert István Kondert Istvánné ellen szerződés érvénytelenítése, Bonga György Zöld János e. zálogszerződés, özv. Flora Mártonné Fodor Antal ellen egy szántóföld, Vajdos János Sófalva községe e. 466 frt 20 kr, Ferencz Mihály Krisztea Todor e. 1350 frt, Steiner Sigmond Novák Mihály e. 1208 frt 34 kr iránti perük.

Déési Farkas k. t. r. b. által.

Bránya Todorné Prekub Juon e. tulajdonjog, Deák Ferenczné s társai Kiss Istvánné s t. e. tulajdonjog, Gajzágó Manó Veisz Farkas e. 380 frt váltópere, Demény György s társai gr. Bánffy György s t. e. birtokkiigazítás, Korbully Bogdán a gr. Bethlen Lajos csödtömege e. 3088 frt, Gol és társai Makrai László e. zálogjog átkelése, Makrai László Mártonfy János e. telekkönyvi ügye iránti perük.

II. Tanács polgári ügyekben.

Tribus Antal k. t. r. b. által.

Luczai Józsefné Gyöngyösi László e. egy szántóföld, m.-ujvári sóvágó társáda Faragó Elek e. 1200 frt, Lutsch és Vagner czég Lénárt Sámuel e. 862 frt, Lutsch és Vagner czég Alzner Mihály e. 833 frt, Kirschner György s t. Depner János e. 51 frt, Goldschmidt János Oscher Friedmann e. egy házas telek, Darabont Julia kir. kincstár e. som. vh., Gyanka József hagyaték Márkovics Sámuel e. 106 frt 75 kr, Táth József Táth János és társai e. 64 frt 58 1/2 kr, Schabel Katalin Bartsch János e. 45 frt 15 kr, Márkus János Cornea Nicolai s t. ellen kártérítés, Ötves Máthé Zoltán János ellen 50 forint iránti perük.

Sándor János k. t. r. b. által.

Zsurka Szimion Zsurka József e. végrehajtás megszüntetése, Jósá József örökössei Kázimirovics Miklós e. 100 frt s jár., Bukuricsi Mária és Bukuricsi Juon Mária Dávid Jákob e. tulajdon jog, Gerics Adolf Gellért Péter s társai e. számadástétel, Gergely Bodó Samu s t. Ger-Katalin e. végrendelet megszüntetése, Vajda Ágnes Zakariás Ignác és Gáspár János e. ingók, Dezső Mózes a Lázár Gergely elleni ügyben, Bobariu Nicolai Bobariu Konstantin hagyaték e. egy föld iránti perük.

Petri Ádám k. t. r. b. által.

Gáspár Juliánna s társai Siklódi Péter Lajos s t. e. ingók és ingatlanok, itj. Kelemen Simon Botár Judith e. eskü letehetése, Vén Mózes Vén Sámuel e. som. vh., Vén Sámuel Vén Mózes e. som. vh., Gordeán Mihály özv. Retinger Katalin e. ingók, Katona Juon Katona József e. som. vh., Kővári Mihály Mann György e. 54 frt 91 krajczár iránti perük.

Pipos Péter k. t. r. b. által.

Stoika Mária Kathesch Ferencz e. végrehajtás megszüntetése, Erkelhardt H. J. Fleischer George e. 833 frt 75 kr és 847 frt 25 kr, Ábrahám Antal Fried Adolf e. 65 frt váltó követelése, Verner Salamon Balog Pál hagyaték e. 52 frt 54 kr, Lázár Pável Vasú Vaszilie e. birtokháborítás, Ghitia Athanasiu Maxeu Nicolai e. igényper, Loga Antonie Bauer János e. 80 frt, Bauer János Herlia Nicolai e. 35 frt, Gligor Vaszilie s társai Alezina község e. birtokháborítás, Henning Márton Bunea Petru ellen birtokháborítás iránti perük.

Istvánffy Pál k. t. r. b. által.

Tamasi Mózesné Tamási József és társa e. igényper, Szöcs Áron Varga Ferencz s t. e. igényper, Harnich Sámuel Harthman Lőrincz s t. e. 416 frt váltótőke s járuléka, Kiesid Lajos s t. Bartha Lajos s társai e. sőhelyezés, Szacsvai János Gyergyai Simon e. sőhelyezés, Oláh Ferencz Szabó János s társai e. sőhelyezés, Szabó Simon György Antal s társai e. 50 frt s járuléka, Hernberg Zelég Reonyik Vaszilia e. 13 frt 76 kr, Pál János Csizsér Sámuel e. 66 frt 66 kr iránti perük.

Dr. Dózsa Miklós k. t. p. b. által.

Fülöp Dávid a „Victoria“ biztosító társulat e. 2325 frt, Moldován Péter Ispán Márton e. som. vh., Székely Dávid Hötzl Ferencz e. 53 frt s jár., Györffy János Szabó Susánna s t. e. 259 frt, Knapienszky Kázmér Felek községe e. biztosítás, Kiss János Hompoth Péter e. 50 frt s járuléka, György András Szava Szavuj és neje e. 126 frt s járuléka, Murvai Sámuel Menyhárd József e. egy fűrész s 3 frt, Simó Rebeka Varga Nagy János e. 141 frt 70 kr, Klein Ábrahám Jenei Sigmond e. som. vh., Eugenia lui Todor Kisbáku Intina lui Popa Avram e. som. vh., Bárbu Miklós Schmotzer György s t. e. 36 frt s járuléka, Klein Ábrahám Szirbu Izidor e. som. vh., Olteánu Péter Szöcs Pataki Ferencz s t. e. 200 frt s járuléka, Jankó István Varga János e. 20 frt s járuléka, Helffy Adolf Récei Pap Albert e. 300 frt s járuléka, Sebesianu József Bárbu Miklós e. 1 frt s járuléka, Irimia Gavrilla Fencesier Niculai e. 12 frt s járuléka, Gy. Fehérvár sz. kir. város ifj. Bergyán Miklós e. 825 forint 75 kr iránti perük.

Illyés Károly k. t. p. b. által.

Biró Johanna s t. Bencze András e. 354 frt hasznbér, Szolga Máthé Szolga János e. egy zálogos belső épületes telek, Tamás László Szentgyörgyi Jánosné e. több fekvők, Hogyai József hagyatéki ügye, Molnár Izsák s társai Molnár Ferenczné hagyaték megosztása, Helvig Mihály Elekes Károly e. 540 frt, Kovács János Fodor Pál e. egy zálogos szántó, a n.-enyedi ev. ref. egyház Szini János s t. e. 420 frt, Szőlősi István Fábri István e. 2370 frt, Chortenoyszky Antal s társai Schusztér Mihály e. 90 frt, Czili Berger Izsák Harnich Sámuel ellen igényper iránti perük.

Szolga Miklós k. t. r. b. által.

Kovács Sándor s társai Magyarai László s társai e. zálogos fekvők, Gáspár Antalné Pap László e. fekvők, Gondol Jánosné Pál Ferencz e. som. vh., Sükösd Sándor Halmágyi Sándor e. 9 véka törökbuza, Deák Gavrilá Ille Stefán lui Vaszilika s t. e. 100 frt, Májer Ferencz András József e. 4 frt, Ilie Todor Góga Naftalia e. birt. háborítás, Cipriánu Juonás Kende Gusztáv e. som. vh., Jobroczi Pált s t. Zelmenovics Salamon e. 25 forint, Mán Gergely Biró Márotné e. 8 frt 38 kr, Szász Domokos Székely Márton e. 50 frt, Papp Stéfán Székely Lajos e. som. vh., Varga Dániel Pap Károly e. 68 frt 54 kr, Bereczki Ferencz Czipcezer Márton János ellen 76 forint iránti perük.

III. Tanács bünygyekben.

Nagy Samu k. t. r. b. által.

Floreia Mária tolvajság, Oprián Salamon emberölés, Marosán Szánduj sulyos testisértés, Nyág Vonucz sulyos testisértés, Zsilován Todor sulyos testisértés, Köllő Sándor lopás, Paszk Lujza becsületsértés, Székely András lopás, Popeszkú Stéfán lopás iránti bünygyök.

Valda Simon k. t. r. b. által.

Bolka Kulicza tolvajság, Schadt Márton nyilvános Togya Gavris testisértés, Rusz Juon becsületsértés, Fekete Katalin becsületsértés, Csutak Rebeka becsületsértés, Gligor Popa testisértés, Bodina János s t. testisértés, Lőrincz György testisértés, Feczilla Simion testisértés, Orosz Gyorgye lopás, Kimpián Toma s t. becsületsértés, Krsek Jóni testisértés Csiki Imre becsületsértés iránti bünygyök.

Antalfy Gábor k. t. r. b. által.

Mágyás András becsület biztonság, Buskó Károly, becsület biztonság, Hora Juon és Marie Gerge testisértés, ifj. Pap Aron becsületsértés, Opris József és Boromisza Elek sulyos testisértés, Tordai Sámuel becsület biztonság, Lőfi Elek becsületbiztonság, Keresztes József és András Pál testisértés és becs. bizt. iránti bünygyök.

Spech Adoif n. t. r. b. által.

Udvari József tolvajság, Rádu Irimie tolvajság, Kiss Mária tolvajság, Ráduly János gyilkosság, Csillag István s t. becsületsértés, Komsea Juon nyilvános erőszak, Sámson Toma testisértés, Konez Mária becsületsértés, Giller Márton testisértés, Kosztea Juon s t. lopás, Tóbiás Jákob lopás, Iván Maruicza közintézetek elleni kihágás iránti bünygyök.

Popovicsi Servián k. t. r. b. által.

Ilie Anikó testisértés, Bungereánu Dumitru tolvajság, Szász Mihály s t. emberölés, Klapner Jákob közintézkedések, Fogarasi György lopás, Czeec Josiv becsületsértés, Juon Gábor lopás, Sándor Dénes becsületsértés, Tikula Vaszilie testisértés, Brenner Henrich s társa tolvajság iránti bünygyök.

Mégay Ferencz k. t. p. b. által.

Knochner Mihály s t. sulyos testisértés, Korondi Jósá Antal s társai tolvajság, Strib Miron s társai tolvajság, Greskovics Károly becsület biztonság, Tyira Nicolai s társai becsületbiztonság, Pakurár Sofia becsület biztonság, Veczkán Gavrilá s társa testisértés, Jelese Gyorgye a Petri testisértés, Pernyes Silimon testisértés, Maieritiu Juon becsületsértés, Nodis Juon a Szavului becsületsértés, Trimbitiás Nicolai s társai tulajdon és becsületsértés, Nagy Ferencz s társa életbiztonság, Graef Martin s társai becsületbiztonság, Hujek Károly becsületbiztonság, Vutka Mariskucza s társai tulajdon, Grünbaum Mózesné becsület biztonság, Hersch Ábrahám becsületbiztonság, Moldován Alexa házasságtörés, Alteán Aron Juon s társai testi biztonság, Munteán Georg testi biztonság, Balog Lőrincz becsület biztonság, Heresztesán Moises testisértés, Pelits Onucz becsület biztonság iránti bünygyök.

IV. Tanács urbéri ügyekben.

Popovics Servián k. t. r. b. által.

Ineze Sándornak Vaszi Dávid jogutódai e. egy állomány visszabocsátása, Pünkösti Józsefnek Bille János s társai e. 9 állomány 1/8-ra eső kárpótlás kiszolgáltatása, Inczédi Samu s társainak Bota Vaszilie s társai m.-forrói lakosok ellen szóló dézma váltás iránti perük.

Gruz István k. t. p. b. által.

Szász Pálnak Dumitrán Lázár e. majorság természetű birtok, balázsfalvi g. kath. érseki uradalom Monora község e. közhelyek felosztása, Pelei Eszternek Stojka Nicolai e. majorság természetű beltelek, Lázár Pál Oszkárknak Krisán Salamon e. majorság természetű beltelek, Boldiu Gyorgyának Szilvási László e. urbéri természetű fekvőkért, Ardeleán Patrana b. Bánfiv Albert e. urbéri természetű fekvőkérti perük.

Felelős szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Főmunkatárs:

DOBAI ALBERT.

(73)

(2—*)

A m. királyi tekintetes **TÖRVÉNYSZÉKEK** és **JÁRÁSBIRÓSÁGOK** becses figyelmébe ajánlja **Imreh Sándor** maros-vásárhelyi ev. ref. főtanodai könyvnyomdász jól berendezett hivatalos **nyomtatvány-raktárát**, a már ismert árjegyzék szerint.

Az **Iktató-, Mutatókönyv, Irományjegyzék** és **Napló** kemény meritett papírra vannak nyomtatva.

A megrendeléseket postafordultával teljesíti. — Raktárában 133-féle nyomtatványt tart készletben; a készletben nem levő nyomtatványokat is jutányosan és gyorsan elkészíti.

A ref. főtanodai könyvnyomda a kor kívánalmainak megfelelő ujonnan hozatott izletes betűkkel és diszletekkel gazdagon lévén ellátva: elvállal ez okon mindennemű diszmunkákat is u. m.: **nász- és tánczvigalmi meghívókat; tánczrendeket, levélhomlokzatokat, névjegyeket** s mindennemű **diszes körzetes munkákat**, stb. stb. — A könyvnyomda egy **gyors-, két legújabb szerkezetű kézi- és egy simítóajtóval** van ellátva; ez utóbbin úgy a hivatalos, mint más magánmegrendelések szabályszerűen jól **kisimittatnak**.

A könyvnyomda a ref. főtanodai épület alsó helyiségeiben van berendezve, hová a megrendelések czimzendők.